

12 יולי 2022, י"ג תמוז תשפ"ב

לכבוד

עוה"ד גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים
שלום רב,

הנדון: בקשה לפתיחה בחקירה בחשד להפרת חובה חקוקה – הוראות סעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת הקובעות איסור על הבטחת שריון לחברי כנסת מכהנים – תזכורת שלישית

סימוכין: מכתבינו מיום 7.4.2022; מיום 9.6.2022; ומיום 16.6.2022, ומיום 19.6.2022.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדים לפנות אלייך כדלקמן:

1. ביום 11.7.2022 התראיינן חה"כ יואב גלנט ממפלגת הליכוד, לרדיו דרום, והבהיר כי אכן קיימים הסכמים לשריון שהושגו עם חה"כ עידית סילמן וחה"כ עמיחי שיקלי – שלא בתוך תקופת הבחירות ותוך איסור ובדריסה גסה של הוראות החוק. כך, לפי דבריו בראיון¹:

"שריונים מה עמדתך ביחס לשריונים?"

[...] אנשים כמו שיקלי וסילמן שפעלו איתנו מתוך מניעים אידיאולוגיים על מנת להפיל את הממשלה הרעה שכינה פה בהחלט צריך לעמוד בהסכמים שעשו איתם".

2. יובהר, כי החוק מחיל איסור ברור על כל הסכם והתחייבות לשריונם של חברי הכנסת המכהנים במפלגות אחרות, לרשימת הליכוד שלא ניתנה בתוך ה-90 יום עובר לבחירות הנוכחיות. כמו כן, החוק מחיל איסור על הפרת חובה חקוקה במזיד – דבר נוסף שעולה בענייננו.

3. מכאן, שלעמדת התנועה יש להביא את חה"כ גלנט לחקירה, ומתוך מטרה שיבהיר את דבריו ביחס להסכמים שהושגו עם חברי הכנסת בניגוד להוראות החוק. כידוע, סעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הבחירות"), שכותרתו איסור הסכמים בדבר רשימות מועמדים קובע, כי:

"לא יעשה הסכם ולא תינתן התחייבות הבאים להבטיח מקום ברשימת מועמדים לכנסת לחבר כנסת מסויים או לקבוצת אנשים, אלא לאחר היום ה-90 שלפני יום הבחירות לכנסת".

4. אם כן, ייתכן שאף עולה חשש כבד שמא התמלאו בענייננו כל יסודות עבירת הפרת חובה חקוקה ביחס לגורמים של מפלגת הליכוד אל מול חברי הכנסת ממפלגות אחרות.

5. נזכיר, כי במכתבנו שבסימוכין מיום 7.4.2022, פנינו אלייך, בבקשה לפתוח בחקירה נגד בכירים במפלגת הליכוד וחה"כ עידית סילמן, אשר לפי כל הפרסומים בתקשורת,² חתמה על הסכם בו מקומה ישריין ברשימת הליכוד לכנסת ה-25, ומכאן שקיים חשד חמור שהתמלאו יסודות עבירת

¹ קישור להקלטת דבריו של חה"כ גלנט מתוך הריאיון ברדיו דרום:

<https://www.radiodarom.co.il/item?id=14497>

² מורן אזולאי, "הבטחת הליכוד לסיילמן: שריון במפלגה ומינוי לשרת הבריאות בממשלה אם תוקם" ynet, 6.4.2022.

<https://www.ynet.co.il/news/article/hjxx2oc7c>

- הפרת חובה חקוקה – הפרה במזיד של הוראות סעיף 57 לחוק הבחירות.
6. במכתבנו שבסימוכין מיום 9.6.2022, פנינו אלייך, בבקשה לפתוח בחקירה נגד בכירים במפלגת הליכוד וחה"כ ניר אורבך, אשר לפי כל הפרסומים בתקשורת,³ מנהל משא ומתן על הסכם בו מקומו ישוריין ברשימת הליכוד לכנסת ה-25, ומכאן שקיים חשד חמור לניסיון והפרה של עבירת הפרת חובה חקוקה – הפרה במזיד של הוראות סעיף 57 לחוק הבחירות.
7. במכתבנו שבסימוכין מיום 19.6.2022, פנינו אלייך, בבקשה לפתוח בחקירה נגד חה"כ גידא רינאווי זועבי, אשר לפי כל הפרסומים בתקשורת,⁴ ניהלה משא ומתן על הסכם בו מקומו ישוריין ברשימת רע"מ לכנסת ה-25, ומכאן שקיים חשד חמור לניסיון והפרה של עבירת הפרת חובה חקוקה – הפרה במזיד של הוראות סעיף 57 לחוק הבחירות.
8. עוד יוזכר, כי סעיף 57 לחוק הבחירות, תוקן בשנת 1991, וכאחד מלקחי ה"תרגיל המסריח", בין שמעון פרס ז"ל ליצחק שמיר ז"ל, ואשר תכליתו למנוע את תופעת ה"כלנתריזם" – מעבר חברי כנסת בין סיעות לאחר הבחירות – תוך הבטחת שריון עתידי ברשימה אחרת. כך, באופן הדומה ל"תרגיל המסריח" ניתן למשוך נציגים מסיעות הקואליציה כדי להפיל את הממשלה ולהקים תחתה אחרת – תוך הבטחת מקום עתידי לחברי הכנסת שעברו צד.

הבקשה לחקירת האירועים:

9. כאמור, הפעולות המתוארות מעלות חשש לעבירות של הפרת הוראות סעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 – הוראות הקובעות איסור חד משמעני כלפי חבר הכנסת על התחייבות בעל פה או בכתב להבטחת שריון במפלגה (אלא אם מדובר על התחייבות בתוך ה-90 יום שלפני בחירות).
10. חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") קובע איסור פלילי על הפרת הוראות חיקוק, בסעיף 286, שלשונו:
- "המפר הוראת חיקוק במזיד, במעשה האסור לפי אותו חיקוק או בהימנעות ממעשה שעשייתו נדרשת לפי אותו חיקוק, והדבר נוגע לציבור, דינו - מאסר שנתיים; והוא, אם אין נראית מאותו חיקוק כוונה לעונש אחר על הפרתו."
11. עבירה זו של הפרת הוראות חיקוק, יש לבחון לאור סעיף 25 לחוק העונשין, אשר מגדיר מהו ניסיון לעבור את עבירה:
- "אדם מנסה לעבור עבירה אם, במטרה לבצעה, עשה מעשה שאין בו הכנה בלבד והעבירה לא הושלמה."
12. לעמדת התנועה, הפעולות שתוארו לעיל, מחייבות פתיחה בחקירה בחשד לעבירת הפרת חובה חקוקה או ניסיון לעשות כן.
13. לאור האמור לעיל, אנו סבורים כי העניין מחייב פתיחה בחקירה של כל המעורבים בדבר, בהתאם

³מורן אזולאי, "אורבך במגע עם הליכוד: נתניהו מציע שריון ותפקיד במפלגה", ynet, 8.6.2022, <https://www.ynet.co.il/news/article/by2ldlr009>

⁴יערה שפירא וסולימאן מסוודה "ההבנות עם הח"כית הפורשת שעשויות להביא לסיום המשבר" כאן, 21.5.2022, <https://www.kan.org.il/item/?itemid=127693>

לסעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 :

"נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה."

14. מנוסח הסעיף עולה כי ברירת המחדל היא **שכאשר נודע למשטרה על ביצוע עבירה, זו תפתח בחקירה**. אך ורק במקרים בהם קצין בדרגת פקד ומעלה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה, יכול הוא להורות שלא לחקור.

15. כמו כן, בבג"ץ 6410/14 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' פרקליט המדינה** (פורסם באתר הרשות השופטת 4.2.2015), קבע בית המשפט העליון, כי כאשר מתעורר ספק בשאלה האם בוצעה עבירה, **מוטל על רשויות החקירה לברר זאת בדרך של חקירה פלילית או בדיקה מקדימה**. כך, בדברי כב' השופט שהם (בפס' 101) :

"החובה לפתוח בחקירה, מותנית בידיעה על ביצוע עבירה (דנג"ץ 7516/03 נמרודי נ' היועץ המשפטי לממשלה (12.02.2004) [פורסם בנבו] (להלן: **דנג"ץ נמרודי**)). החוק איננו מחייב פתיחה בחקירה פלילית באופן מיידי, בכל מקרה של הגשת תלונה או של אינדיקציה אחרת לביצוע עבירה. **כאשר מתעורר ספק אם בוצעה עבירה, מוטל על רשויות החקירה והתביעה לברר זאת**, במסגרת חקירה פלילית או במסגרת בדיקה מקדימה" (ההדגשות של הח"מ).

16. סוגיית הפתיחה בחקירה פלילית הובהרה גם **בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.2204 שכותרתה "בדיקה מקדימה"**. לפי הנחיה זו, השימוש בסמכות החקירה מותנה בשאלה האם יש ראיות המבססות חשד סביר שבוצעה עבירה". כלומר, מקום שישנן ראיות המבססות חשד סביר לביצוע עבירה, תיפתח חקירה, אלא אם סבור גורם מורשה כי נסיבות העניין אינן מתאימות לנקיטת הליכים פליליים.

17. **מכאן, וככל שהובטחו שריונים לרשימת הליכוד, על ידי יו"ר האופוזיציה, או שלוחיו ובמועד הנוכחי, הרי שמדובר בדריסה ברגל גסה של הוראות החוק, המחייבות פתיחה בחקירה פלילית בהולה**.

18. **אשר על כן, אנו פונים אליכם על מנת שתפעלו לפתוח בחקירה מיידיית בפשרות אלה. מדובר על דריסה פומבית וברורה של הוראות החוק**.

19. נוכח החשיבות הציבורית של העניין, נודה לתגובתכם המהירה.

בכבוד רב,

הידי נגב, עו"ד
מנהל מחלקת מדיניות וחקיקה

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי